

C/2024/6883

28.11.2024

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Projekt dyplomu europejskiego”

(COM(2024)144)

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie atrakcyjnych i stabilnych karier w szkolnictwie wyższym

(COM(2024) 145 final – 2024/0078 (NLE))

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie europejskiego systemu zapewniania jakości i uznawalności w szkolnictwie wyższym

(COM(2024) 147 final – 2024/0079 (NLE))

(C/2024/6883)

Sprawozdawczyni: **Tatjana BABRAUSKIENĖ**

Procedura ustawodawcza	Nd.
Wniosek o konsultację	Komisja Europejska, 29.5.2024
Podstawa prawna	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Dokumenty Komisji Europejskiej	COM(2024) 144 COM(2024) 145 COM(2024) 147
Odpowiednie cele zrównoważonego rozwoju	CEL 4 – Dobra jakość edukacji
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa
Data przyjęcia przez sekcję	4.9.2024
Data przyjęcia na sesji plenarnej	18.9.2024
Sesja plenarna nr	590
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	158/0/3

1. ZALECENIA

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES):

1.1. **Podkreśla**, że edukacja jest prawem podstawowym i dobrem publicznym oraz ma na celu przygotowanie do życia, pracy i aktywnego uczestnictwa w społeczeństwach demokratycznych. Zachęca państwa członkowskie i instytucje szkolnictwa wyższego do podjęcia konkretnych działań na rzecz poprawy jakości, sprawiedliwości, równości i włączenia społecznego w szkolnictwie wyższym. Należy przy tym zapewnić dostosowanie polityki do konkretnych potrzeb i kontekstów danych społeczności.

1.2. **Wzywa** UE do ochrony wolności akademickiej i autonomii instytucjonalnej poprzez ustanowienie przejrzystych mechanizmów monitorowania i skutecznego wdrażania porozumień zawartych w ramach procesu bolońskiego, w szczególności komunikatu ministerialnego z Tirany i oświadczenia w sprawie podstawowych wartości w ramach europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego.

1.3. **Postuluje**, by lepiej monitorować równy dostęp do szkolnictwa wyższego grup niedostatecznie reprezentowanych i znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, zwłaszcza w oparciu o zatrudnienie na czas nieokreślony dla nauczycieli, na stanowiskach badawczych i kierowniczych, tak aby ustanowić wymierne cele i harmonogramy zgodnie z zasadami i wytycznymi europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego⁽¹⁾.

1.4. **Popiera** propagowanie wspólnych programów wśród instytucji szkolnictwa wyższego w ramach projektów sojuszu europejskich szkół wyższych i poza nimi, zapewniających jakość poprzez dostosowanie do norm europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego i angażujących wszystkie zainteresowane strony w ich realizację. Jednocześnie należy promować interdyscyplinarne i międzykulturowe możliwości uczenia się.

1.5. **Opowiada się** za europejskimi ramami kariery zapewniającymi bezpieczeństwo zatrudnienia, godne warunki pracy i równy dostęp do stanowisk akademickich. Ramy te zostałyby opracowane we współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i instytucjami szkolnictwa wyższego, z poszanowaniem dialogu społecznego i obywatelskiego, akademickich związków zawodowych i partnerów społecznych. Ramy powinny zawierać jasne wytyczne dotyczące rozwoju kariery oraz wspierania różnorodności i włączenia społecznego.

1.6. **Apeluje** o wzmocnienie synergii między europejskimi ramami kariery zawodowej w szkolnictwie wyższym a naukowcami, aby poprawić jakość nauczania i badań naukowych, oraz wzywa do ponownej analizy systemów oceny i rozwoju zawodowego pod kątem zapewnienia równowagi sprzyjającej jakości nauczania oraz doskonałości badawczej.

1.7. **Podkreśla** potrzebę zapewnienia odpowiednich zasobów, w tym zrównoważonych inwestycji publicznych i solidnych funduszy UE, aby skutecznie wdrożyć te inicjatywy. Należy przy tym skoncentrować się na przejrzystości, rozliczalności i efektywnym wykorzystaniu funduszy.

1.8. **Zaleca** wspieranie automatycznej oceny uznawania kwalifikacji poprzez procesy zapewniania jakości z udziałem sektora edukacji, partnerów społecznych i odpowiednich organizacji społeczeństwa obywatelskiego, aby zapewnić dostosowanie do potrzeb rynku pracy. Zachęca do współpracy między państwami członkowskimi w celu stworzenia lepiej zintegrowanego systemu uznawania kwalifikacji.

1.9. **Podkreśla** znaczenie cyfryzacji usług szkolnictwa wyższego i usług dla studentów, przy jednoczesnym poszanowaniu praw autorskich i odpowiedzialnym wykorzystywaniu sztucznej inteligencji. Należy także zapewnić odpowiednią infrastrukturę cyfrową, wsparcie i szkolenie dla pracowników i studentów.

1.10. **Zwraca uwagę** na to, jak duże znaczenie ma wielojęzyczność we wspólnych programach szkolnictwa wyższego dla wspierania integracji europejskiej i mobilności poprzez oferowanie szkoleń językowych na potrzeby praktycznych doświadczeń edukacyjnych i staży oraz promowanie różnorodności językowej jako kluczowego elementu dobrze rozwiniętego systemu kształcenia.

2. NOTY WYJAŚNIAJĄCE

2.1. EKES zwraca uwagę na swoją opinię w sprawie pakietu dotyczącego szkolnictwa wyższego⁽²⁾, w której popiera zawarty w tej inicjatywie apel skierowany do państw członkowskich i instytucji szkolnictwa wyższego o wzmocnienie współpracy transnarodowej. Współpraca ta poprawiłaby umiejętności i kompetencje studentów w zakresie dwójki transformacji na rynku pracy i w gospodarce oraz podtrzymałaby wartości, tożsamość i demokrację UE.

2.2. EKES docenia to, że w pakiecie uznano zarówno kompetencje krajowe w zakresie szkolnictwa wyższego, jak i autonomię instytucjonalną instytucji szkolnictwa wyższego, oraz podkreśla znaczenie obrony i promowania wolności akademickiej i autonomii instytucjonalnej jako podstawowych zasad dobrze funkcjonujących i wysokiej jakości systemów szkolnictwa wyższego.

⁽¹⁾ Komunikat rzymski (2020).

⁽²⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie Europejskiej strategii na rzecz szkół wyższych” [COM(2022) 16 final], „Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie budowania mostów na rzecz skutecznej europejskiej współpracy w szkolnictwie wyższym” [COM(2022) 17 final] (Dz.U. C 290, 29.7.2022, s. 109).

Argumenty na poparcie zalecenia 1.1

2.3. W komunikacie podkreślono, że inicjatywa ma charakter dobrowolny i zakłada poszanowanie krajowych kompetencji państw członkowskich w zakresie kształcenia oraz autonomię i wolność akademicką instytucji. Ma ona jednak na celu zachęcenie rządów do dostosowania krajowych przepisów dotyczących kwalifikacji i procesów zapewniania jakości. Inicjatywa ta będzie również powiązana z innymi instrumentami UE i kolejnymi wieloletnimi ramami finansowymi (2027) oraz będzie wspierać ramy europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego i realizację celów zrównoważonego rozwoju w ramach elastycznego podejścia, które uwzględni różne uwarunkowania państw członkowskich i instytucji szkolnictwa wyższego.

2.4. W inicjatywie szkolnictwo wyższe postrzega się przede wszystkim jako sposób na złagodzenie niedoborów siły roboczej i umiejętności w UE, także poprzez przyciąganie talentów z innych krajów. Nie podejmuje ona jednak kwestii jakości zatrudnienia, strategii zapobiegania drenażowi mózgow na świecie i w UE ani promowania innowacji w nauczaniu i uczeniu się na rzecz wszechstronnego rozwoju osób uczących się.

Argumenty na poparcie zalecenia 1.2

2.5. EKES docenia to, że inicjatywa kładzie nacisk na ochronę wolności akademickiej – podstawowej wartości szkolnictwa wyższego. Jednocześnie w Monitorze wolności akademickiej Parlamentu Europejskiego z 2023 r. odnotowano ograniczenie wolności akademickiej we wszystkich krajach UE. Ważne jest zatem, aby instytucje UE i grupa ds. kontynuacji procesu bolońskiego monitorowały lepiej wolność akademicką, ponieważ jest ona powiązana z jakością i inkluzywnością szkolnictwa wyższego oraz z mobilnością studentów i pracowników w ramach programu Erasmus.

Argumenty na poparcie zalecenia 1.3

2.6. EKES z zadowoleniem przyjmuje cel inicjatywy, jakim jest pobudzenie szkolnictwa wyższego do sprzyjania włączeniu społecznemu, jednak podkreśla, że potrzebne są zdecydowane środki, aby przyspieszyć postępy w tej dziedzinie.

Argumenty na poparcie zalecenia 1.4

2.7. EKES z zadowoleniem przyjmuje to, że inicjatywa zakłada poszanowanie kompetencji krajowych w zakresie szkolnictwa wyższego i autonomię instytucjonalną. Ponadto popiera założenie, że europejskie dyplomy nie mają na celu zastąpienia stopni krajowych, że będą przyznawane przez organy krajowe, a ich wydawanie będzie dla instytucji szkolnictwa wyższego dobrowolne. EKES podkreśla potrzebę szerokiej współpracy między zainteresowanymi stronami w celu skutecznego wdrożenia inicjatyw, podkreślając zwłaszcza podstawowe wartości uczestnictwa studentów i pracowników zgodnie z procesem bolońskim. Kluczowe znaczenie ma przestrzeganie norm i wytycznych dla zapewniania jakości w europejskim obszarze szkolnictwa wyższego, które dotyczą wewnętrznego i zewnętrznego zapewniania jakości oraz agencji ds. zapewniania jakości.

Argumenty na poparcie zalecenia 1.5

2.8. EKES popiera wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie atrakcyjnych i stabilnych karier w szkolnictwie wyższym, którego celem jest zapewnienie wysokiej jakości nauczania i współpracy transnarodowej poprzez swobodne, bezpieczne i stabilne środowisko pracy. Zgodnie z krajowymi systemami stosunków pracy i zasadą autonomii partnerów społecznych obejmuje to: zapewnienie prawa do udziału w rokowaniach zbiorowych, skuteczny dialog społeczny ze związkami zawodowymi sektora oświaty, wolność akademicką, inkluzywność, równość płci, bezpieczeństwo zatrudnienia i godne warunki pracy. W zależności od danego systemu krajowego wspieranie wysokiej jakości nauczania i badań może polegać np. na płatnych urlopach szkoleniowych i naukowych. EKES podkreśla znaczenie wspierania europejskiego i krajowego dialogu społecznego oraz układów zbiorowych, a także zwiększenia wsparcia dla europejskich komitetów sektorowego dialogu społecznego, zwłaszcza komitetów zajmujących się edukacją i karierą akademicką. Zaleca wprowadzenie poprawki, aby uniknąć powielania wysiłków podejmowanych przez komitety dialogu społecznego.

2.9. Ze względu na krajowe kompetencje w zakresie organizacji szkolnictwa wyższego i badań naukowych oraz ograniczenie lub niestabilność inwestycji publicznych w wielu krajach UE pracownicy, których to dotyczy, borykają się z coraz większą niepewnością zatrudnienia z powodu krótkoterminowych umów o pracę związanych z umowami o dzieło lub umowami projektowymi.

2.10. EKES sugeruje dokonanie przeglądu kryteriów dotyczących znaku jakości dyplomu europejskiego poprzez zaangażowanie większej liczby państw członkowskich i zainteresowanych stron. Udział pracowników w zarządzaniu szkolnictwem wyższym, jak podkreślono w komunikacie rzymskim, jest jedną z podstawowych wartości procesu bolońskiego. Dialog społeczny i zarządzanie kolegialne mają kluczowe znaczenie dla kształtowania polityk i programów szkolnictwa wyższego, które zapewniają godne warunki pracy. Jednak proponowany zmieniony wykaz kryteriów dotyczących dyplomu europejskiego obejmuje obecnie jedynie przedstawicieli studentów w procesie decyzyjnym, z wyłączeniem pracowników. W każdym razie w ramach odpowiedzialności pracodawcy i zgodnie ze statutem danej instytucji szkolnictwa wyższego należy wprowadzić odpowiednie środki dla utrzymania, dostosowania lub poprawy jakości.

Argumenty na poparcie zalecenia 1.6

2.11. EKES z zadowoleniem przyjmuje to, że wniosek wskazuje na osoby „pracujące w instytucjach szkolnictwa wyższego, które wykonują zarówno pracę dydaktyczną, jak i badawczą, oraz takie, które zajmują się wyłącznie lub głównie nauczaniem, bez względu na ich status”. Biorąc pod uwagę różnorodność systemów i instytucji szkolnictwa wyższego w UE, często trudno jest oddzielić role dydaktyczne od badawczych. Dlatego te dwie ramy kariery powinny ze sobą współdziałać, zapewniając jednocześnie odpowiednią ochronę studentom asystentom i doktorantom.

Argumenty na poparcie zalecenia 1.7

2.12. EKES podkreśla potrzebę zrównoważonych inwestycji publicznych w instytucje szkolnictwa wyższego, ponieważ finansowaniu oparte głównie na projektach pogłębia niepewność warunków pracy pracowników i zmniejsza zaangażowanie zainteresowanych stron w projekty. Powiązanie europejskich dyplomów i zaleceń Rady z programem Erasmus+ będzie wymagało zobowiązań ze strony państw członkowskich do zwiększenia budżetów w kolejnych wieloletnich ramach finansowych, a także zobowiązania Komisji Europejskiej do lepszego wspierania państw członkowskich w integracji różnych linii finansowania (takich jak EFS+, Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji, Erasmus+, Instrument Wsparcia Technicznego, EFRR itp.), aby zapewnić instytucjom szkolnictwa wyższego kompleksowe wsparcie finansowe.

Argumenty na poparcie zalecenia 1.8

2.13. EKES podkreśla znaczenie zapewnienia sprawiedliwej mobilności pracowników, studentów i pracowników szkolnictwa wyższego w UE oraz uznawania dyplomów na rynku pracy poprzez jasne określenie efektów uczenia się i przestrzeganie lizbońskiej konwencji o uznawaniu kwalifikacji. EKES wzywa do zaangażowania zainteresowanych podmiotów rynku pracy w określanie programów studiów, które mają szczególne znaczenie dla rynku pracy. Aby wprowadzić automatyczne uznawanie w całym europejskim obszarze szkolnictwa wyższego, państwa członkowskie muszą wywiązać się ze swoich zobowiązań i potraktować jako priorytet i punkt wyjścia dla działań. Wymaga to inwestowania zasobów w dostosowywanie prawodawstwa i wspieranie organów ds. uznawalności.

Argumenty na poparcie zalecenia 1.9

2.14. EKES podkreśla, że trzeba wyjść naprzeciw wyzwaniom związanym z cyfryzacją szkolnictwa wyższego oraz wykorzystania szans, które ona niesie.

Argumenty na poparcie zalecenia 1.10

2.15. EKES ponownie podkreśla znaczenie wielokulturowych i wielojęzycznych doświadczeń związanych ze studiowaniem dla studentów szkół wyższych.

3. PROPONOWANE ZMIANY DO WNIOSKU USTAWODAWCZEGO KOMISJI EUROPEJSKIEJ

Poprawka 1

powiązana z zaleceniem 1.2

COM(2024) 145 final

Pkt 2 lit. a) ppkt (i)

Zmienić

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka EKES-u
(i) zapewnienia, aby w ramach polityki kadrowej w sektorze szkolnictwa wyższego uznawano i nagradzano w podobny sposób różne role kadry akademickiej, takie jak nauczanie, badania naukowe, przedsiębiorczość i innowacje, waloryzacja wiedzy, współpraca transnarodowa, angażowanie przedsiębiorstw i społeczności, roz-	(i) zapewnienia, aby w ramach polityki kadrowej w sektorze szkolnictwa wyższego szanowano wolność akademicką i autonomię instytucjonalną, jednocześnie uznając i nagradzając w podobny sposób różne role kadry akademickiej, takie jak nauczanie, badania naukowe, przedsiębiorczość i innowacje, waloryzacja

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka EKES-u
wój regionalny i lokalny, mentoring, administracja i zarządzanie oraz uczestnictwo w zarządzaniu instytucjonalnym;	wiedzy, współpraca transnarodowa, angażowanie przedsiębiorstw i społeczności, rozwój regionalny i lokalny, mentoring, administracja i zarządzanie oraz uczestnictwo w zarządzaniu instytucjonalnym;

Uzasadnienie

Instytucje szkolnictwa wyższego znacznie się różnią, a ich pracownicy pełnią różne role. Traktowanie i nagradzanie w ten sam sposób bardzo różnych zadań jest niepraktyczne i podważyłoby jakość badań i edukacji, które mają zasadnicze znaczenie dla tych instytucji.

Poprawka 2

powiązana z zaleceniem 1.5

COM(2024) 145 final

Motyw 15

Zmienić

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka EKES-u
(15) Komisja zamierza też wspierać organizowanie specjalnych dialogów społecznych na poziomie Unii dotyczących karier kadry akademickiej i innych wysoko wykwalifikowanych pracowników, ułatwiać wzajemne uczenie się między państwami członkowskimi na temat skutecznych mechanizmów zapewniających uznawanie zaangażowania kadry akademickiej i innych wysoko wykwalifikowanych pracowników we współpracę transnarodową i innowacyjne działania dydaktyczne; a ponadto wspierać politykę opartą na dowodach i monitorowanie postępów przez gromadzenie, za pośrednictwem Europejskiego Centrum Monitorowania Sektora Szkolnictwa Wyższego 55, istniejących danych dotyczących karier w szkolnictwie wyższym i strategii zatrudnienia na szczeblach europejskim, krajowym i instytucjonalnym, a także identyfikować luki w danych i potrzeby w zakresie danych.	(15) Komisja zamierza też dalej wspierać organizowanie specjalnych dialogów społecznych na poziomie Unii dotyczących karier kadry akademickiej i innych wysoko wykwalifikowanych pracowników (zwłaszcza w ramach europejskiego sektorowego dialogu społecznego w edukacji) , ułatwiać wzajemne uczenie się między państwami członkowskimi na temat skutecznych mechanizmów zapewniających uznawanie zaangażowania kadry akademickiej i innych wysoko wykwalifikowanych pracowników we współpracę transnarodową i innowacyjne działania dydaktyczne; a ponadto wspierać politykę opartą na dowodach i monitorowanie postępów przez gromadzenie, za pośrednictwem Europejskiego Centrum Monitorowania Sektora Szkolnictwa Wyższego 55, istniejących danych dotyczących karier w szkolnictwie wyższym i strategii zatrudnienia na szczeblach europejskim, krajowym i instytucjonalnym, a także identyfikować luki w danych i potrzeby w zakresie danych.

Uzasadnienie

Europejski sektorowy dialog społeczny w edukacji (ESSDE), który obejmuje sektor szkolnictwa wyższego, współpracuje z Komisją Europejską w zakresie karier akademickich. EKES kwestionuje potrzebę tworzenia odrębnego komitetu dialogu społecznego, biorąc zwłaszcza pod uwagę zmniejszenie budżetu Komisji na dialog społeczny.

Poprawka 3

powiązana z zaleceniem 1.5

COM(2024) 145 final

Pkt 1 lit. e)

Zmienić

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka EKES-u
e) zachęcały do umożliwienia kadrze akademickiej i innym wysoko wykwalifikowanym pracownikom uczenia się przez całe życie, w tym dzięki urlopom naukowym, w celu doskonalenia umiejętności koniecznych do prowadzenia transnarodowych działań edukacyjnych.	e) zachęcały do umożliwienia kadrze akademickiej i innym wysoko wykwalifikowanym pracownikom uczenia się przez całe życie, w tym dzięki płatnym urlopom szkoleniowym i naukowym tam, gdzie przewiduje to system krajowy , w celu doskonalenia umiejętności koniecznych do prowadzenia transnarodowych działań edukacyjnych.

Uzasadnienie

Transgraniczne wysiłki edukacyjne przyczyniają się do ogólnej poprawy społeczeństwa. Jednak takie wysiłki są często niedoceniane, a od poszczególnych osób oczekuje się, że podejmą te działania równoległe ze swoimi głównymi obowiązkami. Podnoszenie umiejętności niezbędnych kadrze akademickiej powinno w razie potrzeby zostać włączone do podstawowych obowiązków danej osoby, biorąc pod uwagę powiązane koszty i obciążenia dla kadry akademickiej i innych wysoko wykwalifikowanych pracowników.

Poprawka 4

powiązana z zaleceniem 1.6

COM(2024) 145 final

Motyw 16

Zmienić

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka EKES-u
(16) Komisja wspiera synergie z zaleceniem Rady w sprawie europejskich ram mających na celu przyciąganie i zatrzymywanie talentów w obszarze badań naukowych, innowacji i przedsiębiorczości w Europie, aby zapewnić lepszą jakość i większą spójność karier kadry akademickiej pracującej w instytucjach szkolnictwa wyższego i zaangażowanej w pracę zarówno dydaktyczną, jak i badawczą.	(16) Niniejsze zalecenie ma pobudzić europejski obszar szkolnictwa wyższego i europejską przestrzeń badawczą do zwiększenia konkurencyjności oraz zmobilizować szkoły wyższe do wysokiej jakości działalności badawczej. Komisja wspiera synergie z zaleceniem Rady w sprawie europejskich ram mających na celu przyciąganie i zatrzymywanie talentów w obszarze badań naukowych, innowacji i przedsiębiorczości w Europie, aby zapewnić lepszą jakość i większą spójność karier kadry akademickiej pracującej w instytucjach szkolnictwa wyższego i zaangażowanej w pracę zarówno dydaktyczną, jak i badawczą.

Uzasadnienie

Należy poprawić jakość pracy dydaktycznej i badawczej. Zalecenie to powinno pozostawać bez uszczerbku dla art. 179 TFUE i powinno promować te same opisane w nim cele związane z badaniami naukowymi, czyli konkurencyjność i wysoką jakość.

Poprawka 5

powiązana z zaleceniem 1.6

COM(2024) 145 final

Pkt 2

Zmienić

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka EKES-u
2. Zaleca się, aby państwa członkowskie promowały, uznawały i doceniały różne role akademickie, w tym innowacyjne i skuteczne nauczanie, a w szczególności:	2. Zaleca się, aby państwa członkowskie promowały, uznawały i doceniały różne role akademickie, w tym wysokiej jakości , innowacyjne i skuteczne nauczanie i pracę badawczą sprzyjające włączeniu społecznemu , a w szczególności:

Uzasadnienie

Należy poprawić jakość i inkluzywność nauczania i pracy badawczej.

Poprawka 6

powiązana z zaleceniem 1.9

COM(2024) 145 final

Motyw 11

Zmienić

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka EKES-u
(11) Zalecenie ma na celu promowanie środków wspierających ustawiczny rozwój zawodowy i uznawanie różnorodności działań prowadzonych przez kadre akademicką. Dzięki temu możliwe będzie pełne zaangażowanie kadry w rozwijanie innowacyjnych metod nauczania i uczenia się, stymulowanie sposobu myślenia nastawionego na podnoszenie i zmianę kwalifikacji oraz promowanie nabywania kwalifikacji potrzebnych do zielonej i cyfrowej transformacji, w tym wykorzystywania sztucznej inteligencji w pracy dydaktycznej.	(11) Zalecenie ma na celu promowanie środków wspierających ustawiczny rozwój zawodowy i uznawanie różnorodności działań prowadzonych przez kadre akademicką. Dzięki temu możliwe będzie pełne zaangażowanie kadry w rozwijanie innowacyjnych metod nauczania i uczenia się, stymulowanie sposobu myślenia nastawionego na podnoszenie i zmianę kwalifikacji oraz promowanie nabywania kwalifikacji potrzebnych do zielonej i cyfrowej transformacji, w tym odpowiedzialnego wykorzystywania sztucznej inteligencji w pracy dydaktycznej.

Uzasadnienie

EKES podkreśla znaczenie sprostania wyzwaniom i wykorzystania możliwości w zakresie cyfryzacji szkolnictwa wyższego. W motywie podkreślono znaczenie nabywania kwalifikacji, zwłaszcza w zakresie sztucznej inteligencji, z której studenci muszą nauczyć się korzystać. Należy włączyć sztuczną inteligencję do praktyk dydaktycznych, aby można było uczyć odpowiedzialnego korzystania z niej na szeroką skalę.

Poprawka 7

powiązana z zaleceniem 1.5

COM(2024) 147 final

Załącznik II

Zmienić

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka EKES-u
Wspólne ustalenia dotyczące wspólnego programu Wspólny program obejmuje wspólne strategie, procedury lub ustalenia określające planowanie i realizację programu nauczania, a także wszystkie kwestie organizacyjne i administracyjne. Przedstawiciele studentów uczestniczą w procesie decyzyjnym określania wspólnych strategii, procedur lub ustaleń.	Wspólne ustalenia dotyczące wspólnego programu Wspólny program obejmuje wspólne strategie, procedury lub ustalenia określające planowanie i realizację programu nauczania, a także wszystkie kwestie organizacyjne i administracyjne. Przedstawiciele studentów i pracowników uczestniczą w procesie decyzyjnym określania wspólnych strategii, procedur lub ustaleń.

Uzasadnienie

EKES podkreśla znaczenie demokratycznego podejmowania decyzji na poziomie instytucjonalnym w sprawie wspólnych ustaleń dotyczących wspólnego programu, ponieważ takie ustalenia mają wpływ na obciążenie pracą pracowników i warunki pracy.

Poprawka 8

powiązana z zaleceniem 1.8

COM(2024) 147 final

Załącznik II

Zmienić

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka EKES-u
Dostosowanie do potrzeb rynku pracy Wspólny program jest zgodny z wymogami rynku pracy przez włączenie komponentów lub działań międzysektorowych oraz rozwój umiejętności przekrojowych.	Dostosowanie do potrzeb rynku pracy Wspólny program jest zgodny z wymogami rynku pracy – po konsultacjach z odpowiednimi podmiotami na rynku pracy, zwłaszcza z partnerami społecznymi – przez włączenie komponentów lub działań międzysektorowych oraz rozwój umiejętności przekrojowych.

Uzasadnienie

EKES podkreśla znaczenie angażowania podmiotów rynku pracy przy określaniu efektów uczenia się w ramach wspólnych programów.

Bruksela, dnia 18 września 2024 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Oliver RÖPKE